

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

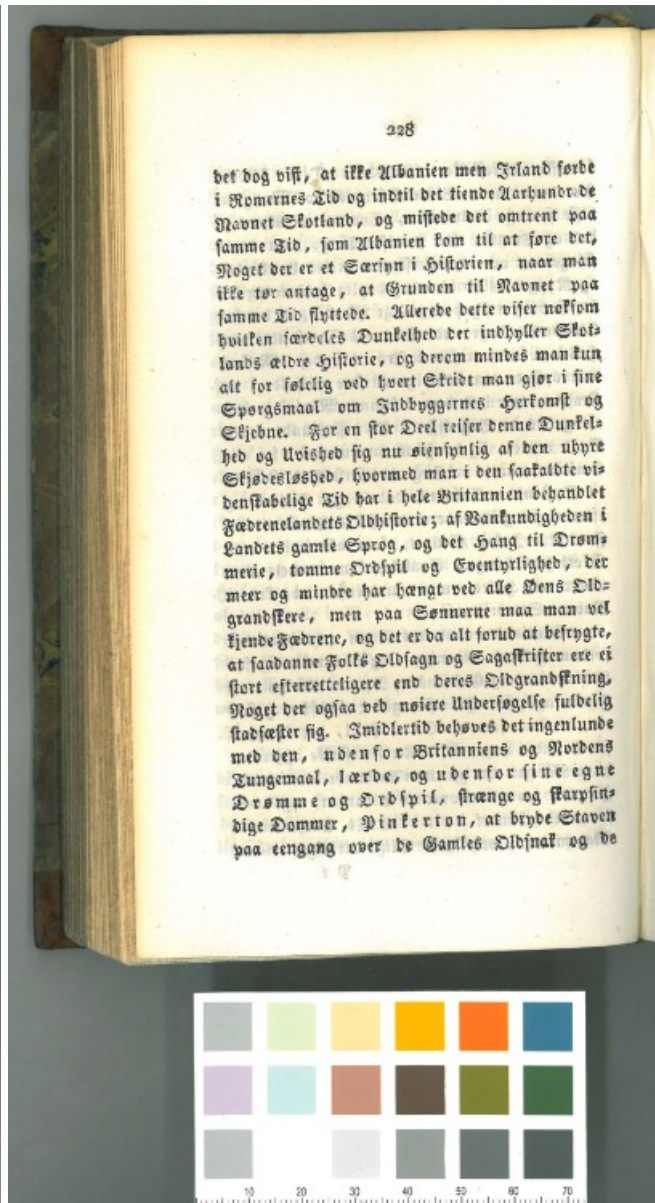
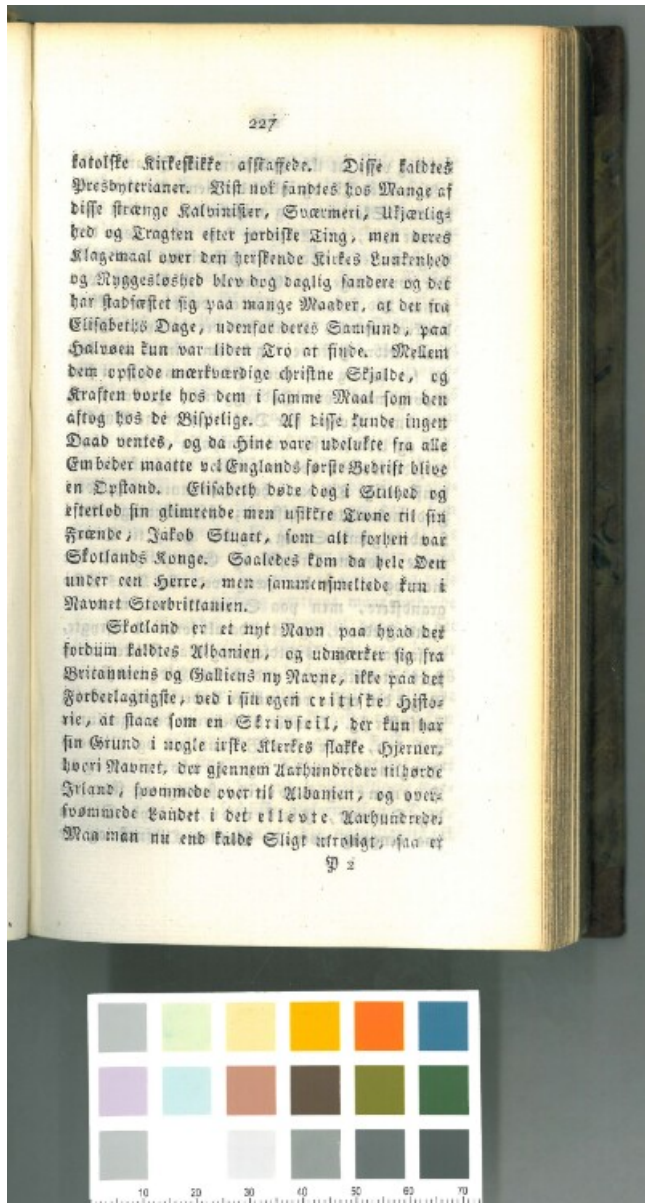
Titel: Udrag fra Udsigt over Verdens-Krøniken fornemmelig i det Lutherske Tidsrum

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 227. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1817_309A-txt-shoot-idm6169/facsimile.pdf (tilgået 12. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Ayeres Riste-Præf, thi begge Dele ere gode nok til sit Brug, og høre, hoor gale de ere, dog aldeles upaatvielelig til Skotlands aandelige Historie, som baade er det, hoorefter Anden spørger, og det som skal tjene til at oplyse Folkets uadvortes Skjebne. Har nu Pinferton, den første Skotte, der med Historien i Haand har trodsat sine Landsmænds Fordomme, Ret i, at Troe paa egne Dromme og affindig Trods imod historisk Sandhed udgjor Hovedtrækket i de ældre Kroniker og Antiquaerens Skrifter, da er det vist nok ingen behagelig men saare vigtig Dylshning vi derved faae, den nemlig, at Hovedtrækket i den Land man hidtil kaldte Skotst, var Trods mod al ubehagelig Sandhed, og Fremtiden skal da vise, om den, som han mener, ene har sit Hjem i den celtiske Stamme i Lanbet, og om der er en anden, hvis bedre Land først nu begynder at vaagne og reise sig. At det nu virkelig omtrent maae forholde sig saa i Sandhed, er udentvilt noget af det Viseste og i al Fald det Glædeligste, man bliver vaer, ved at gennemgaae de forvirrede Sagn og Pinfertons lærerige men aldeles utilfredsstillende Undersøgelser, saa man gjor Klogest i endnu kun at sige det Allernødvendigste om et Folk og en Historie, der i sin dunkle Afkog udentvilt snart vil see Lys, om det saa end i vidtløftigere Forstand, end i den sachske Reformations Dage, skal tændes ved et Baal, der naturligvis vil

fortære meget, Folket endnu har hjært, men ikke det Hjerte der tonebe i Skotte-Sonnens, *Thommas Kingos*, danske Psalmer.

Dette, at Danmark har Skotland at takke for sine herligste, dybeste, ja vel hardtad ensle danske Psalmer, maae indgyde hver Dannemand underlig Beemod over den aandelige Søvn hvori Skotterne have hidindtil ligget, tilligemed det venlige Høst, at Anden dog sikkerlig vaagner, og vaagner med Dre for de velsignede Toner, den hidtil savnede Tunge til at islemme, men ligesom lagde paa Danmarks, og underlig maae vel under slige Omstændigheder det danske Hjerte bevæges ved den visse Fortælling, at Dal-Skotten synger endnu de samme Kæmpe-Riser som vore Fædre, og ved det dunkle, men vist nok, rigtig forhaet, sandfærdige Oldsagn om Skotte, Svoger til den første Danmarks Fædre og Stamme, Ga der til det Norske Raan.

For nu at sige det Lidet man i Dødt kan sige med Sikkerhed, da er det nuværende Skotland mod Vesten og Norden bebøet af Folk der tale et blandet Tungemaal, hvori dog den galiske eller gammel-siske Tunge gæbenbar raader. Mod Osten og Soden derimod, nedenfor de grompianiske Berge, bærer et Folk, hvis Tungemaal, ligesom det engelske, er unægtelig udsprungt fra vort Norden, og skal i Folkets Mund siges det danske langt nærmere end hvad der tales i Engelland syden for Humber, ligesom det

